Lietas Nr. C37074816
Lietas arhīva Nr. C-0748-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā, 2016.gada 2.septembrī

Tukuma rajona tiesa
tiesnese K.Vanaga
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.
Tiesa

konstatēja

2016.gada 5.maijā /pers. A/ (turpmāk tekstā prasītāja) cēla Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā dēla /pers. C/ uzturam LR Ministru kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja norāda, ka kopdzīvē ar atbildētāju dzimis dēls /pers. C/. Kopdzīves laikā atbildētājs mēdza būt agresīvs gan pret prasītāju, gan pret pušu kopīgo dēlu. Norāda, ka kopdzīves laikā ar atbildētāju, prasītāja bijusi galvenā pelnītāja, atbildētājam ir bijuši tikai gadījuma darbi. Atbildētājs uzturlīdzekļus dēla uzturam nav maksājis no 2015.gada oktobra.

Prasītāja norāda, ka strādā SIA "/Nosaukums A/", saņem darba algu 400 *euro* mēnesī, valsts ģimenes pabalstu 34,14 *euro* un uzturlīdzekļus par meitu 111 *euro*. Viena pati nespēj nodrošināt visu nepieciešamo bērna vajadzībām. Prasītājai nav zināms, vai atbildētājs strādā algotu darbu, ir zināms, ka atbildētājs pašreiz atrodas Skotijā.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja bērna uzturam uzturlīdzekļus 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna astoņpadsmit gadu vecumam.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ja atbildētājam nav deklarētās dzīves vietas adreses un viņš nav norādījis savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, tiesas dokumentus nosūta uz lietas dalībnieka, saskaņā ar šā likuma 54.^{1}panta pirmo daļu, norādīto adresi. Savukārt, Civilprocesa likuma 54^{1}.panta pirmā daļa nosaka, ka, ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses Latvijā, prasītājam ir pienākums norādīt tiesai atbildētāja dzīvesvietas adresi, ja viņam tā ir zināma.

Atbildētājam prasības pieteikums un pārējie tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņa pēdējo zināmo dzīvesvietu. Atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas.

Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis.

Tā kā atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas, tad atbildētājs par prasības pieteikumu, rakstveida procesa datumu un sprieduma pieejamības dienu informēts ar sludinājumu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", kurš publicēts 2016.gada 2.jūnijā laidienā Nr.106. Sludinājumā atbildētājam izskaidrotas arī tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi.

Civilprocesa likuma 59.panta ceturtā daļa nosaka, ka tiesa var izskatīt lietu, ja pagājis ne mazāk kā viens mēnesis no aicinājuma publikācijas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis".

Ievērojot to, ka Civilprocesa likuma prasības par paziņošanu ir izpildītas, neviens no lietas dalībniekiem nav lūdzis lieta iztiesāšanu tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka /pers. C/ ir prasītājas un atbildētāja dēls (lietas 7.lapa).

Ar Kandavas novada domes izziņu pierādīts, ka /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju (lietas 8.lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja īsteno bērna ikdienas aprūpi. Atbildētājs iebildumus tiesai nav izteicis.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2016. gada 1.janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas

apmērs ir 370 *euro*.

No lietas materiālos esošās /pers. C/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka prasītājas un atbildētāja dēlam tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 10 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs /pers. C/ nedrīkstētu būt zemāks par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 111 *euro*.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, sākot no 2016.gada 5.maija, kad iesniegts prasības pieteikums tiesā līdz bērns sasniegs pilngadību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā tas atbilst 1332 *euro* (111x12), no kuriem atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam aprēķināma valsts nodeva 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*. Attiecīgi 1332x15%=199,80. Bez tam, kā izriet no lietai pievienotās pavēstu izdrukas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi veido 6,12 *euro*.

Tādējādi no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 199,80 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,12 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 43.panta ceturto daļu 93.panta pirmo daļu, 190., 193., tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016.gada 5.maija 111 *euro* (simts vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 199,80 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,12 *euro*, kopā piedzenot 205,92 *euro* (divi simts pieci *euro*, deviņdesmit divi centi).

Valsts nodeva 199,80 *euro* iemaksājama:

Saņēmējs: Valsts kase, NMR90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka – Latvijas Banka kods TRELLV22, mērķis – valsts nodeva tiesu iestādē.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,12 *euro* iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41b NMR 90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis-ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Tukuma rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai ir 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese K.Vanaga